KANNADA CODE: 015
2019 – 20
SAMPLE QUESTION PAPER

SUBJECT : KANNADA **CLASS : X**

ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಸಮಯ : ೩ ಗಂಟೆ **ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : ೮೦**

Time allowed : 3 hours. Maximum Marks : 80

ಸೂಚನೆಗಳು : ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಎ, ಬಿ, ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ.

ವಿಭಾಗ – A (ವಾಚನ ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಕಾ ಕೌಶಲ)	: **12 ಅಂಕಗಳು**
ವಿಭಾಗ – B (ಬರವಣಿಗೆ ಕೌಶಲ)	: **15 ಅಂಕಗಳು**
ವಿಭಾಗ – C (ಅನ್ವಯಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ)	: **18 ಅಂಕಗಳು**
ವಿಭಾಗ – D (ಪಠ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ)	: **35 ಅಂಕಗಳು**

A – (Reading Section) : 12 Marks
ವಿಭಾಗ – ಎ (ವಾಚನ ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಕಾ ಕೌಶಲ) : 12 ಅಂಕಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ 1. ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯಭಾಗ ಓದಿಕೊಂಡು ಅದರ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

'ಅಯ್ಯೋ, ನನಗೆ ವೇಳೆ ಸಾಲದು' ಎಂದು ಕೊರಗುವವರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ವೇಳೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಿದ್ದಂತೆ. ಯಾರು ಇರುವ ಸಮಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲರೋ ಅವರು ಜೀವನವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲರು. 'ಹೊತ್ತೇ ಮುತ್ತು' ಎಂದು ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಯಶಸ್ಸು ಕಟ್ಟಿಟ್ಟ ಬುತ್ತಿ.

ಯಾರಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಗುರಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರು ಸಮಯವನ್ನು ಬೇಕಾಬಿಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಪೋಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಮಯದ ಅಪವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಲಸ್ಯವೇ ಕಾರಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಡವಾಗಿ ಎದ್ದು ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಶಾಲೆಗೆ ಅಥವಾ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಓಡುವುದರಿಂದ ಉದ್ವಿಗ್ನತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ಓದುವುದರಿಂದ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೇಗ ಏಳಲಾಗದೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೇರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಮರೆತುಹೋಗಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಮದ್ದೆಂದರೆ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಯಾವಾಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ತಿಳಿಯುವುದಲ್ಲದೆ ಸಮಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಗುರಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

1) ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆಯಬಹುದು? **1**
2) ಸಮಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಲ್ಲವರು ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ? **1**
3) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಿ ಎದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? **2**
4) ವೇಳೆಯನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಏಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ? **2**

2. ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆಯಿತಲ್ಲ ಬಾಹುಬಲಿಯ ಮಜ್ಜನ
ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿತೊಂದು ಪುಟ್ಟ ಮಗುವು ಅಜ್ಜನ
"ಈತನಾರು ತಾತ ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಏನು ಮಾಡುತಿರುವನು?"
ಇಂದ್ರಗಿರಿಯ ನೆತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತಿರುವನು?"

"ಇವನೇ ಬಾಹುಬಲಿಯು ಮಗು ಧೀರತನದ ಮೂರ್ತಿಯು
ಹತ್ತುವವರ ಇಳಿಯುವವರ ನಿಂತು ನೋಡುತಿರುವನು.
ನಿಲ್ಲುವವರ ನಡೆಯುವವರ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುತಿರುವನು
ಬಳಲಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಕೈಯ ನೀಡುತಿರುವನು"

"ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಬಂದು ನಿಂತ? ಇಷ್ಟು ದೂರ ಎತ್ತರ!
ಭಯವಾಗದೆ ಇವನಿಗಿಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ ಹತ್ತಿರ?"

ಇವನಿಗೆಲ್ಲಿ ಭಯವು ಮಗು ಅಭಯ ಮೂರ್ತಿ ಈತನು
ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಇವನ ಅಣ್ಣ ಒಮ್ಮೆ ಆತನು
ಹಮ್ಮಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೆಣಸಿ ತಮ್ಮನಲ್ಲಿ ಸೋತನು.

"ತಾತ, ಎರೆವ ಮುಂಚೆ ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ ಅಮ್ಮ ನನಗೆ ಹೀಗೆಯೇ
ನಿಲ್ಲಿಸುವಳು ಬಾಹುಬಲಿಯು ಕೂಡ ತನ್ನ ಹಾಗೆಯೇ
ನಿಂತು ಕಾಯುತಿರುವ ಕಣ್ಣ ತೆರೆದು ಮೊದಲ ಚೆಂಬಿಗೆ.

ಕವಿ :– ಸು. ರಂ. ಯಕ್ಕುಂಡಿ

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :–

1) ಅಜ್ಜನನ್ನು ಮಗುವು ಏನೆಂದು ಕೇಳಿತು? **1**
2) ಬಾಹುಬಲಿಯ ಸಹೋದರ ಯಾರು? **1**
3) ಬಾಹುಬಲಿಯು ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವನು? **2**
4) ಮಗು ತಾನೂ, ಬಾಹುಬಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುವುದು? **2**

B – (Writing Section) : 15 Marks

ವಿಭಾಗ – ಬಿ (ಬರವಣಿಗೆಯ ಕೌಶಲ) : 15 ಅಂಕಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ 2. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ 150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ **6**

1. ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ
2. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡುಗುಗಳು
3. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಬ್ಬಗಳ ಮಹತ್ವ

ಪ್ರಶ್ನೆ 3. ಜ್ಞಾನಗಂಗಾ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆ, ಹೊಸೂರು ಇಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಹುದ್ದೆಗೆ ನೇಮಕಾತಿ ಕೋರಿ ಬಸವರಾಜ ಎಸ್., ಮಯನೂರು ಆಗಿರುವ ನೀವು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೊಂದು ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿರಿ.

ಅಥವಾ

ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಕೆ. ಶಂಕರ್. ಊರು ನೇಗಿನಹಾಳ, ಮೈಸೂರು. ನಿಮ್ಮ ಊರಿನ ರಸ್ತೆ ಹಾಳಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. **5**

ಪ್ರಶ್ನೆ 4. ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಿದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ಸವದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ. **4**

C – (Grammar) : 18 Marks
ವಿಭಾಗ – ಸಿ (ಅನ್ವಯಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ) : 18 ಅಂಕಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ 5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ತತ್ಸಮ/ತದ್ಭವಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ : ವಂಶ, ಬಣ್ಣ. **1**

2. ಈ ಪದಗಳ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪ ಬರೆಯಿರಿ : ಹೀಂಗ, ಕಳುವ್ಯಾರೆ. **1**

3. ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ. **1**
"ಮಕ್ಕಳು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಲಿ"

4. ಈ ಪದಗಳ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ : ಸಂಶಯದೊಳ್, ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ. **1**

5. ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕರ್ಮಣಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ. **1**
ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಅಗ್ರ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಿದರು.

6. ಮಾಡುವನು, ಉಂಡನು – ಈ ಪದಗಳ ಧಾತುರೂಪ ಬರೆಯಿರಿ. **1**

7. ಈ ನುಡಿಗಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರಿ : ಘಾಸಿಗೊಳಿಸು, ಒಳಗಿಂದೊಳಗೆ. **2**

8. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಸಂಧಿಯ ಹೆಸರು ತಿಳಿಸಿ : ಬಲ್ಲೆನೆಂದು, ನಿಜಾಶ್ರಮ. **2**

9. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ವಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಮಾಸದ ಹೆಸರು ತಿಳಿಸಿ : ಗಿರಿವನದುರ್ಗಗಳು, ಹೊಗೆದೋರು. **2**

10. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. **1**
ಅನೃತ, ತಿರೆ.

11. ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ. **1**
ಅ. ಕುರುಡ–ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ :: ಬೆಟ್ಟ ––––––
ಆ. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ–ದ್ವಿರುಕ್ತಿ :: ಫಳಫಳ ––––

12. ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. **1**
ಭಯ, ಸ್ತುತಿ.

13. ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ. **1**
ಜನರು ಮಳೆಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು.

14. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಮಾತನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. **2**
ಅ) ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು.
ಆ) ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗ.

D – Literature Section: (Text – Part 1 – Prose and Poetry) : 35 Marks

ವಿಭಾಗ – ಡಿ (ಪಠ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ) : 35 ಅಂಕಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ 6. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ನಾಲ್ಕು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. **10**

1. ಶಬರಿ ಈ ಋಷಿಯ ಶಿಷ್ಯೆ.––––
   (ವಾಲ್ಮೀಕಿ, ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ, ಮತಂಗ, ವಸಿಷ್ಠ)
2. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಪ್ರಶಸ್ತಿ –––––
   (ಸರ್, ಭಾರತ ರತ್ನ, ಪದ್ಮಭೂಷಣ, ಪದ್ಮ ವಿಭೂಷಣ)
3. ಇದು ಶಾನುಭೋಗರ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ –––––
   (ಭಗವದ್ಗೀತೆ, ಮಿನುಗು ಮಿಂಚು ಪುಸ್ತಕ, ಖಿರ್ದಿ ಪುಸ್ತಕ, ಸರ್ಪಾಸ್ತ್ರ)
4. ರಾಹಿಲನ ದೇಹದಲ್ಲಿ –––– ಸಂಚಾರವಾದಂತಾಯಿತು.
   (ಶಕ್ತಿ, ವಿದ್ಯುತ್, ಹೊಸರಕ್ತ, ಮಿಂಚು.)
5. ವಚನಕಾರರಿಗೆ –––– ದೇವರಾಗಿತ್ತು.
   (ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಕಾಯಕ, ಲಿಂಗ, ವಚನಗಳು)
6. ಗದುಗಿನ ಭಾರತವು ಈ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿದೆ. ––––
   (ಶರ, ಕುಸುಮ, ಭೋಗ, ಭಾಮಿನಿ)
7. ಇದು "ಹಸುರು" ಪದ್ಯದ ಆಕರ ಗ್ರಂಥ.
   (ವಜ್ರಗಳು, ಪಕ್ಷಿಕಾಶಿ, ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಸಮುದ್ರ ಗೀತೆಗಳು)
8. 'ಮತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಥಗಳು' ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಕವಿ ––––
   (ಕುವೆಂಪು, ಬೇಂದ್ರೆ, ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ)
9. ಕವಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಬರೆದ ಕಾವ್ಯ ––––
   (ಮಹಾಭಾರತ, ಜಯಭಾರತ, ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ, ಗದುಗಿನ ಭಾರತ)
10. ಹಲಗಲಿ ಗ್ರಾಮ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ.––––
    (ದಾವಣಗೆರೆ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬಿಜಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ,)

ಪ್ರಶ್ನೆ 7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದಾರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. **3X4=12**

1. ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದವು?
2. "ಹಾಗಾದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನೆ ಆಗುವವರೆಗೆ ನನಗೂ ಮನೆ ಬೇಡ" ಈ ಮಾತನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿರಿ.

   ಅಥವಾ

   "ಸ್ವಧರ್ಮೇ ನಿಧನಂ ಶ್ರೇಯಃ" ಈ ಮಾತಿನ ಸಂದರ್ಭಸ್ವಾರಸ್ಯ ವಿವರಿಸಿ.

3. ಹಲಗಲಿಯ ದಂಗೆಗೆ ಕಾರಣವೇನು? ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಿತು?

4. **"ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕೋಣ"** ಈ ಮಾತನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

"ಜಾನಕಿಯ ಮಗನಿದಕೆ ಬೆದರುವನೆ **"** ಈ ಮಾತಿನ ಸಂದರ್ಭಸ್ವಾರಸ್ಯ ವಿವರಿಸಿ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 8. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 7–8 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. **4X2=8**

1. ಯುದ್ಧದಿಂದ ಆಗುವ ಅನಾಹುತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿಯ ತಂತ್ರ ಅವನಿಗೇ ತಿರುಗುಬಾಣವಾದ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

2. ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕಾಲಗತಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತ ಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳೇನು?

ಅಥವಾ

ಕರ್ಣನ ನಿರ್ಧಾರ ಸರಿ ಎನ್ನುವಿರಾ? ಏಕೆ?

Part 2 : Nondetailed : (5 Marks)

(ಪಠ್ಯ ಪೋಷಕ ಅಧ್ಯಯನ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 9. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. **1X5=5**

1. ವಿವೇಕಾನಂದರು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೆಯ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ?
2. ವಸಂತ ಯಾರಿಗೆ ಮುಖ ತೋರಲಿಲ್ಲ?
3. ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಭಾಗ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಒಕ್ಕಣೆ ಏನು?
4. ಬಡತನ ಸುಂದರಿ ಹಾಗೂ ಅವಳ ತಂದೆಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ ಏಕೆ?
5. 'ಅಂಗಿ' ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬರುವ ಬೆಡಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

****

KANNADA CODE: 015
2019 – 2020
MARKING SCHEME

SUBJECT: KANNADA **CLASS : X**

ಅನುಮತಿಸಲಾದ ಸಮಯ : ೩ ಗಂಟೆ **ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : ೮೦**

Time allowed: 3 hours. Maximum Marks : 80

ಸೂಚನೆಗಳು : ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಎ, ಬಿ, ಸಿ ಮತ್ತು ಡಿ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ.

A – (Reading Section) : 12 Marks
ವಿಭಾಗ – ಎ (ವಾಚನ ಮತ್ತು ಗ್ರಹಿಕಾ ಕೌಶಲ) : 12 ಅಂಕಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ 1. 1. ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯಭಾಗ ಓದಿಕೊಂಡು ಅದರ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

1) ಯಾರು ಸಮಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲರೋ ಅವರು ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. **1**

2) ಸಮಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಲ್ಲವರು 'ಹೊತ್ತೇ ಮುತ್ತು' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. **1**

3) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಿ ಎದ್ದರೆ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸೇರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗಡಿಬಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೆಲ್ಲ ಮರೆತುಹೋಗಬಹುದು. **2**

5) ಸಮಯ ಕೂಡ ಹಣವಿದ್ದಂತೆ. ಅದು ಬಹಳ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂಥದು. ಆದ್ದರಿಂದ ವೇಳೆಯನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. **2**

2. ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

1) ಅಜ್ಜನನ್ನು ಮಗುವು 'ಈತನಾರು? ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ?' ಎಂದು ಕೇಳಿತು. **1**

2) ಬಾಹುಬಲಿಯ ಸಹೋದರ ಭರತ. **1**

3) ಬಾಹುಬಲಿಯು ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಹತ್ತುವವರ ಇಳಿಯುವವರ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ನಿಲ್ಲುವವರ ನಡೆಯುವವರ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಬಳಲಿದವರಿಗೆ ಕೈ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. **2**

4) ತನ್ನ ಅಮ್ಮ ತನಗೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸುವ ಮೊದಲು ತನ್ನನ್ನೂ ಬರಿಮೈಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾಳೆ. ತನಗೂ ಎಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ ಮಜ್ಜನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಗು ತಾನೂ, ಬಾಹುಬಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. **2**

B – (Writing Section) : 15 Marks
ವಿಭಾಗ – ಬಿ (ಬರವಣಿಗೆಯ ಕೌಶಲ) : 15 ಅಂಕಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ 2. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ 150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ **6**

ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಅಂಕ ನೀಡಿಕೆ ಹೀಗಿರಲಿ : ಪೀಠಿಕೆ – 1/2, ವಿಷಯ – 4, ಭಾಷಾಶೈಲಿ – 1, ಉಪಸಂಹಾರ –1/2,

ಪ್ರಶ್ನೆ 3. ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಪತ್ರ :ಇಂದ, ವಿಳಾಸ – 1/2, ಗೆ, ವಿಳಾಸ 1/2, ದಿನಾಂಕ – 1/2, ಮಾನ್ಯರೆ–1/2, ವಿಷಯ – 1/2, ಪತ್ರದ ಒಡಲು – 2, ಇಂತಿ ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ ಮತ್ತು ಸಹಿ – 1/2. **5**

ಅಥವಾ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ :ಇಂದ, ವಿಳಾಸ–1/2, ಗೆ, ವಿಳಾಸ – 1/2, ದಿನಾಂಕ–1/2, ಮಾನ್ಯರೆ – 1/2, ವಿಷಯ–1/2, ಒಡಲು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿವರಗಳು–2, ನಿಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸಿ, ಸಹಿ–1/2.

ಪ್ರಶ್ನೆ 4. ವರದಿ : ಶೀರ್ಷಿಕೆ – 1/2, ದಿನಾಂಕ – 1/2, ಸ್ಥಳ – 1/2, ವರದಿಯ ಒಡಲು/ವಿವರಣೆ – 2, ವರದಿಗಾರರ ರುಜು – 1/2. **4**

C – (Grammar) : 18 Marks
ವಿಭಾಗ – ಸಿ (ಅನ್ವಯಿಕ ವ್ಯಾಕರಣ) : 18 ಅಂಕಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ 5. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ತತ್ಸಮ/ತದ್ಭವಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ : ವಂಸ, ವರ್ಣ. **1**
2. ಈ ಪದಗಳ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ರೂಪ ಬರೆಯಿರಿ : ಹೀಗೆ, ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. **1**
3. ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಂಭಾವನಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯವಾಗಿಪರಿವರ್ತಿಸಿ : ಮಕ್ಕಳು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿಯಾರು ಅಥವಾ ಓದಬಹುದು.
4. ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ : ಸಪ್ತಮೀ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ, ಚತುರ್ಥಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ. **2**
5. ಕರ್ಮಣಿ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ : ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಅಗ್ರ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು. **1**
6. ಪದಗಳ ಧಾತುರೂಪ : ಮಾಡು, ಉಣ್ಣು. **1**
7. ನುಡಿಗಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಂತ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿರಿ : (ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಯ ರೀತಿ, ಅರ್ಥ ನೋಡಿ ಅಂಕ ಕೊಡುವುದು)
   ಘಾಸಿಗೊಳಿಸು – ಬೇಟೆಗಾರನು ಬಾಣ ಬಿಟ್ಟು ಪಕ್ಷಿಯನ್ನು ಘಾಸಿಗೊಳಿಸಿದನು.
   ಒಳಗಿಂದೊಳಗೆ : ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳಿದ ತನ್ನ ಜನ್ಮರಹಸ್ಯ ಕೇಳಿ ಕರ್ಣ ಒಳಗಿಂದೊಳಗೆ ಬೆಂದುಹೋದನು. **2**
8. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಸಂಧಿಯ ಹೆಸರು ತಿಳಿಸಿ : ಬಲ್ಲೆನೆಂದು–ಬಲ್ಲೆನು+ಎಂದು=ಲೋಪ ಸಂಧಿ, ನಿಜಾಶ್ರಮ–ನಿಜ+ಆಶ್ರಮ=ಸವರ್ಣದೀರ್ಘ ಸಂಧಿ. **2**
9. ಈ ಪದಗಳನ್ನು ವಿಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಮಾಸದ ಹೆಸರು ತಿಳಿಸಿ :
   ಗಿರಿವನದುರ್ಗಗಳು=ಗಿರಿಯೂ+ವನವೂ+ದುರ್ಗವೂ=ದ್ವಂದ್ವ ಸಮಾಸ,
   ಹೊಗೆದೋರು=ಹೊಗೆಯನ್ನು+ತೋರು=ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಾಸ. **2**
10. ಈ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾರ್ಥಕ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ : ಸುಳ್ಳು, ಭೂಮಿ. **1**

11. ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೆ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ :
ರೂಢನಾಮ, ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ. **1**

12. ವಿರುದ್ಧ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ : ನಿರ್ಭಯ, ನಿಂದೆ. **1**

13. ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ : ಜನರು ಮಳೆಗಾಗಿ ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. **1**

14. ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ವಿಸ್ತರಣೆ: ಅಂಕ ನೀಡಿಕೆ : ಪೀಠಿಕೆ/ಹೊರ ಅರ್ಥ–1, ಒಳ ಅರ್ಥ–1. **2**

ಅ) ತಾಳಿದವನು ಬಾಳಿಯಾನು:ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸಹನೆ, ತಾಳ್ಮೆ ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ. ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನಿದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಆ) ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಗ : ಏನನ್ನೇ ಸಾಧಿಸಲು ಮನಸ್ಸು, ಇಚ್ಚಾಶಕ್ತಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಇಚ್ಚಾಶಕ್ತಿ ಬಲವಾಗಿದ್ದರೆ ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

D – Literature Section : (Text – Part 1 – Prose and Poetry) : 35 Marks
ವಿಭಾಗ – ಡಿ (ಪಠ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ) : 35 ಅಂಕಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆ 6. ಬಹುಆಯ್ಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ. **10**

1. ಮತಂಗ
2. ಭಾರತ ರತ್ನ
3. ಖಿರ್ದಿ ಪುಸ್ತಕ
4. ಹೊಸರಕ್ತ.
5. ಪ್ರಜ್ಞೆ
6. ಭಾಮಿನಿ
7. ಪಕ್ಷಿಕಾಶಿ
8. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
9. ಜೈಮಿನಿಭಾರತ
10. ಬಾಗಲಕೋಟೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ 7. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದಾರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. **3 X4=12**

1. ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 1900ರಲ್ಲಿ ಶಿವನಸಮುದ್ರದ ಬಳಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯಿಂದ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇದು ಭಾರತ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ನಂತರ 1907ರಲ್ಲಿ ವಾಣಿವಿಲಾಸ ಸಾಗರ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದನ್ನು ಮಾರಿಕಣಿವೆ ಜಲಾಶಯ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. 1911ರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಆಣೆಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು. ಇದು ಅವರ ಬೃಹತ್ ಮುಂಗಾಣ್ಕೆಯ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ನಾಲ್ವಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಾಗಿವೆ.

2. ಪಾಠ – ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ. 1/2 ಲೇಖಕರು : ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ. 1/2
   ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಮನೆಮಂಚಮ್ಮನ ಕಥೆ ಹೇಳುವಾಗ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದರು.
   ಸಂದರ್ಭ : ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಜನರೆಲ್ಲ ಗ್ರಾಮದೇವತೆ ಮನೆಮಂಚಮ್ಮನಿಗೆ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ದೇವತೆ ಒಬ್ಬನ ಮೈಮೇಲೆ ಬಂದು ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮನೆಯಿದೆಯೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಒಬ್ಬ 'ಇಲ್ಲ' ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ದೇವತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನೆ ಆಗುವವರೆಗೆ ನನಗೂ ಮನೆ ಬೇಡ ಎನ್ನುತ್ತಾಳೆ. (ಯಾರಿಗೆ 1/2, ಯಾರು 1/2 ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ 1/2)
   ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ದೇವತೆಯ ಮೂಲಕ ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾನೆ. ದೇವರಿಗಿಂತಲೂ ಮೊದಲು ಜನರಿಗೆ ವಾಸಿಸಲು ಮನೆಗಳು ಅಗತ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. 1/2

ಅಥವಾ

ಪಾಠ –ವ್ಯಾಘ್ರಗೀತೆ 1/2 ಲೇಖಕರು : ಎ. ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್. 1/2
ಸಂದರ್ಭ: ಶಾನುಭೋಗರ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಬಹುದೇ ಬೇಡವೇ ಎಂದು ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹುಲಿಯು ತನಗೆ ತಾನೇ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿತು. ನಾವು ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದ, ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದದ್ದು ಎಂಬುದು ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳಿದ ಈ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವರವರದೇ ಆದ ಜೀವನ ಧರ್ಮವಿರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಹುಲಿಗೂ ಕೂಡ ಅದರದೇ ಆದ ಧರ್ಮವಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಬದುಕುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಬದುಕಿನ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಅಡಗಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಧರ್ಮದಲ್ಲೇ ಬದುಕಿದಾಗ ಅವರ ಬದುಕಿಗೆ ಸಫಲತೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಇದರ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. (ಯಾರಿಗೆ 1/2, ಯಾರು 1/2 ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ 1/2)
ಸದ್ವಂಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ಹುಲಿಯು ಶಾನುಭೋಗರ ಬೆನ್ನಹಿಂದಿನಿಂದ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡದೆ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತನ್ನು ನೆನೆಯುವುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. 1/2

3. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಬ್ರಿಟೀಷರು ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರ ಹಿಡಿದರು. 1857ರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ನಂತರ ಭಾರತೀಯರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿಯಿರದೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬಾರದು ಎಂದು ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಈ ಹುಕುಮನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ದಂಗೆಗಳಾದವು. ರಾಮ, ಬಾಲ, ಹನುಮ, ಜಡಗ ಮೊದಲಾದ ವೀರರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೊಪ್ಪದೆ ದಂಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಹೆಬಲಕ್ ಎಂಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಕೊಲೆಗೈದರು. ಇದರಿಂದ ಕ್ರೋಧಗೊಂಡ ಕಾರಸಾಹೇಬ ಕಲಾದಗಿಯಿಂದ ಸೈನ್ಯ ತರಿಸಿ ಹಲಗಲಿಯನ್ನು ಮುತ್ತಿ ದಂಗೆ ಎದ್ದವರನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿದನು. ಇದು ಹಲಗಲಿಯ ದಂಗೆಯ ಕಾರಣ ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದ ಬಗೆಯಾಗಿದೆ.

4. ಪದ್ಯ – ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ. 1/2 ಕವಿ : ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ. 1/2
ಸಂದರ್ಭ : ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಭಾರತೀಯರು ಹೇಗೆ ಬಾಳಿ ಮುನ್ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕವಿ ಓದುಗರಿಗೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. (ಯಾರಿಗೆ 1/2, ಯಾರು 1/2 ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ 1/2)
ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಎಲ್ಲರೂ ಏಕತೆಯಿಂದ ಬಾಳಬೇಕಾದುದು ಇಂದಿನ ಅಗತ್ಯತೆಯಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯದನ್ನೆಲ್ಲ ಮರೆತು ಹೊಸ ಆಶಾಭಾವನೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಸ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಹೊಸ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿಂದ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬ ಸಂಕಲ್ಪವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಇದರ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿದೆ. 1/2

ಅಥವಾ

ಪದ್ಯ –ವೀರಲವ. 1/2 ಕವಿ : ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ. 1/2.
ಸಂದರ್ಭ : ವೀರಲವನು ತನ್ನ ಉತ್ತರೀಯದಿಂದ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಬಾಳೆಯ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಮುನಿಪುತ್ರರು ಕುದುರೆಯನ್ನು ಬಿಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಲವನು ಮುನಿಪುತ್ರರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. (ಯಾರಿಗೆ 1/2, ಯಾರು 1/2 ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ 1/2)
ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಸೀತೆಯ ಮಗನಾದ ಲವನ ಧೈರ್ಯವು ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. 1/2

ಪ್ರಶ್ನೆ 8. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 7–8 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. 4X2=8

1. ಯುದ್ಧದಿಂದ ಆಗುವ ಅನಾಹುತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
ಯುದ್ಧ ಇತಿಹಾಸದುದ್ದಕ್ಕೂ ನಡೆದುಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದೆ. ಇಂದಿಗೂ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಈ

ಯುದ್ಧದ ಭೀಕರತೆಯು ಧರ್ಮ, ದೇಶಗಳ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದ ಸೈನಿಕರಿಗೂ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೂ ನಾನಾ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತದೆ. ದೇಶಕ್ಕೂ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪಾರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ.

ಎರಡೂ ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ಅಪಾರ ಸಾವು–ನೋವುಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೋವನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಂಪತ್ತು ಹೋದರೆ ಮತ್ತೆ ಗಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಾಣ ಹೋದರೆ ಮತ್ತೆ ಮರಳಿ ತರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಗಡಿಯಿರಬಹುದೇ ಹೊರತು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗಡಿಯಿಲ್ಲ. ನಾವಿಂದು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ದ್ವೇಷ–ರೋಷಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಮಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬ ವಿಶ್ವ ಮಾನವತ್ವದಿಂದ ಬದುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗಲೇ ಬದುಕು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಥವಾ

ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿಯ ತಂತ್ರ ಅವನಿಗೇ ತಿರುಗುಬಾಣವಾದ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಗೆ ಮೋಸಮಾಡಿ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಣವನ್ನು ತಾನೇ ಲಪಟಾಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದನು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಕಳ್ಳತನದ ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದನು. ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯೇ ದೋಚಿದನೆಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆತನನ್ನು ನ್ಯಾಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಕರೆದನು. ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯೇ ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ವೃಕ್ಷದೇವತೆಯಿಂದಲೇ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದನು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯನ್ನೇ ಮರದೊಳಗೆ ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟು ಸುಳ್ಳು ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಆದರೆ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಗೆ ಈತನ ವಂಚನೆಯೆಲ್ಲ ಗೊತ್ತಾಗಿಹೋಯಿತು. ಅಡಗಿಸಿಟ್ಟ ಧನವನ್ನು ಹಾವು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂದೂ, ಅದನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಮರಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದನು. ಮರಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಆತನ ತಂದೆ ಅಲ್ಲೇ ಸುಟ್ಟು ಸತ್ತುಹೋದನು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸತ್ಯ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಪೂರ್ಣ ಧನವನ್ನೂ, ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟ ತಂದೆಯನ್ನೂ ಆತ ಕಳೆದುಕೊಂಡನು. ಆತನ ಅತಿಯಾಸೆ ಅವನನ್ನೇ ಹಾಳುಮಾಡಿತು. ಹೀಗೆ ದುಷ್ಟಬುದ್ಧಿಯ ತಂತ್ರ ಅವನಿಗೇ ತಿರುಗುಬಾಣವಾಯಿತು.

2. ಇರುಳಳಿದು ಬೆಳಕಾದಾಗ, ಬೆಳಕಳಿದು ಕತ್ತಲಾದಾಗ ಕಾಲವೆಂಬ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ ತೆರೆಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಅದು ಗಾವುದ ಗಾವುದ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಎಂಬ ಕಪ್ಪು ಬಿಳುಪಿನ ಎರಡು ರೆಕ್ಕೆಗಳಿವೆ. ಸೂರ್ಯ–ಚಂದ್ರರು ಅದರ ಕಣ್ಣುಗಳಾಗಿವೆ. ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಅದು ಧರಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಕಾಲದ ಹಕ್ಕಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ತೆನೆಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕಿ, ಮಂಡಲಗಳನ್ನು ಗಡಗಡ ಮುಕ್ಕಿ, ಸಾರ್ವಭೌಮರ ನೆತ್ತಿಯನ್ನು ಕುಕ್ಕಿ ಅಂದರೆ ರಾಜರನ್ನೆಲ್ಲ ಸಾಯಿಸಿ ಅದು ಮುಂದಕ್ಕೋಡುತ್ತದೆ. ಕಾಲ ಯುಗಯುಗಗಳ ಹಣೆಬರಹವನ್ನೇ ಬದಲಿಸುತ್ತದೆ. ಖಂಡಖಂಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೇಲಿಸಿ ತೇಲಿಸಿ ಮುಳುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅದು ಹರಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಮಂಗಳಲೋಕದ ಅಂಗಳಕ್ಕೂ ಏರಬಲ್ಲದು. ಭೂಮಿ–ಆಕಾಶಗಳ ಆಚೆಗೂ ಅದು ತನ್ನ ಕೊಕ್ಕನ್ನು ಚಾಚುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಾಲದ ಚಕ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ, ಎಲ್ಲವೂ ಸಿಲುಕಿವೆ. ಯಾರನ್ನೂ ಅದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಂದು ನಾಶವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಸುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹರಸಿ ಹೊಸ ಬದುಕಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಾರೆ ಕಾಲದ ಹಕ್ಕಿ ವಿರಾಟ್ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಅದರ ಲೀಲೆ ಅಪಾರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಹಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕಾಲಗತಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಥವಾ

ಕರ್ಣನ ನಿರ್ಧಾರ ಸರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಕರ್ಣನು ನ್ಯಾಯ, ನೀತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಬಾರದೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ವತಃ ಕೃಷ್ಣನೇ ಬಂದು ಪಾಂಡವರು ನಿನ್ನ ಸಹೋದರರೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಪಾಂಡವರ ಜೊತೆ ಸೇರಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ದುರ್ಯೋಧನನನ್ನು ತನ್ನ ಆಪ್ತ ಗೆಳೆಯ ಹಾಗೂ ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೈಹಿಡಿದವನು. ನನ್ನನ್ನು ಸೂತನ ಮಗನೆಂದು ಜನರು ಅಪಮಾನಿಸಿದಾಗ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ನನ್ನು ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದನು. ಇದರಿಂದ ಕರ್ಣ ದುರ್ಯೋಧನನ ಋಣ ತನ್ನ ಮೇಲಿದೆ ಹಾಗೂ ಈ ಬಾರಿ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಋಣವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ತೀರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕರ್ಣ ಪಾಂಡವರ ವಿರುದ್ಧ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕೃಷ್ಣ ಎಷ್ಟೇ ರಾಜ್ಯದ, ಅಧಿಕಾರದ ಲೋಭ, ಮೋಹಗಳನ್ನು ತೋರಿದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಮೋಹಪಡದೆ ದುರ್ಯೋಧನನ ಪರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ದುರ್ಯೋಧನನ ಸಂತೋಷವೇ ತನ್ನ ಸಂತೋಷ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಕರ್ಣನ ಸ್ನೇಹ ಮತ್ತು ಆತ ದುರ್ಯೋಧನನ ಮೇಲಿಟ್ಟಿರುವ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಉದಾತ್ತ ಭಾವಗಳ, ಮೌಲ್ಯಗಳ ಸಂಗಮ ಕರ್ಣ. ಈ ಎಲ್ಲ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕರ್ಣನ ನಿರ್ಧಾರ ಸರಿ ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ.

Part 2 : Nondetailed : (5 Marks)

(ಪಠ್ಯ ಪೋಷಕ ಅಧ್ಯಯನ)

ಪ್ರಶ್ನೆ 9. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. **1X5=5**

1. ಮಾನವನ ದೈಹಿಕ ಹಸಿವನ್ನು ಹಿಂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಮೊದಲನೆಯ ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ.
2. ವಸಂತ ಪುಟ್ಟ ಪೋರಿಗೆ ಮುಖ ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಆತ ಪುಟ್ಟ ಪೋರಿಯಂತಹ ಬಡವರಿಗೆ, ಕಮ್ಮಾರ, ಕುಂಬಾರ, ನೇಕಾರ ಮತ್ತು ಕೇರಿಯ ಮಾರನಂಥವರಿಗೆ ಮುಖ ತೋರಲಿಲ್ಲ.
3. "ಏಪ್ರಿಲ್ –13–1919ರಂದು ಬ್ರಿಟೀಷರ ಗುಂಡುಗಳಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾದ ಸುಮಾರು 2000 ಮುಗ್ಧ ಹಿಂದೂ, ಸಿಖ್ ಮತ್ತು ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಸಮ್ಮಿಳಿತ ರಕ್ತದಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಪಾವನವಾಗಿದೆ" ಎಂಬುದು ಜಲಿಯನ್‌ವಾಲಾಭಾಗ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಒಕ್ಕಣೆಯಾಗಿದೆ.
4. ಸುಂದರಿ ಹಾಗೂ ಅವಳ ತಂದೆ ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಸೆಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡತನ ಸುಂದರಿ ಹಾಗೂ ಅವಳ ತಂದೆಗೆ 5. ಕಷ್ಟವಾಗಲಿಲ್ಲ.
5. "ಕೈಯುಂಟು ಕಾಲಿಲ್ಲ ಶಿರಹರಿದ ಮುಂಡ,
   ಮೈಯೊಳಗೆ ನವಗಾಯ ಒಂಬತ್ತು ತುಂಡ
   ಒಯ್ಯನೊಯ್ಯನೇ ಬಂದು ಹೆಗಲೇರಿಕೊಂಡ
   ರಾಯ ರಾಯರಿಗೆಲ್ಲ ತಾನೆ ಪ್ರಚಂಡ"
   ಇದು 'ಅಂಗಿ' ಎಂಬ ಉತ್ತರ ಬರುವ ಬೆಡಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

****